

A szegedi piaristák lapja ■ 2009. október-november — VII. évfolyam 8-9. szám

www.szepe.hu

PIÁRFUTÁR

KalazanCHE

A **SZEPI**PRESS jelenti

ADugonics András Piarista Gimnázium 6 évfolyamos képzésére jelentkező diákok 2009. december 11-ig íratkozhatnak fel az írásbeli felvételi vizsgára. Jelentkezési lap iskolánk honlapjáról (www.szepe.hu) letölthető.

December 7-én, hétfőn adventi áhítat lesz a piarista templomban. Mindenkit szeretettel várunk!

Adventi gyűjtés a nagykarolyi piarista nővérek gyermekotthona lakóinak. Az adományokat december 17-ig lehet leadni a szegedi piarista iskolában. Leginkább: tisztálkodási szereket és piperecikket (szappan, tusfürdő, sampon, fogkrém, fogkefe, krémek, testápolók, körömkefe, dezodor), takarítószeret, mosószeret, öblítőket, gyógyszereket, vitaminokat, fésűt, hajkefét, tartós élelmiszereket, csokit. Nincs szükség most ruhára, játékra.

ÚJDONSÁG

Megalkottuk az első magyar kegyesrendi likőrt.

Beszerezhető a szegedi rendházban.

SZEPI

Kérjük, támogassa a DUGONICS ANDRÁS ALAPÍTVÁNYT

Számlaszám:
10402805-28012423-00000000

Sokszínűség

Aszegedi piarista iskola tantesztülete 2009. október 21-22-én ismét részt vett Kecskeméten a Piarista Pedagógiai Napok konferencián.

Az immár hagyománnyá vált pedagógiai találkozók sorában ismét eljött egy újabb alkalom arra, hogy megálljunk, és egy kicsit körülnézzünk, mi történik mostanában iskoláinkban: milyen kihívásokat ad korunk, milyen problémákkal küszködünk, milyen kérdésekre keressük a választ, merre haladunk.

Találkozókat megtisztelte jelenlétével rendünk új legfőbb előljárója, Pedro Aguado generális atya, valamint a Közép-Európaért felelős új generálisi asszisztens, Mateusz Pindelski atya.

Először piarista témájú előadások hangzottak el: a generális atya, a generálisi asszisztens és a tartományfőnök atya beszéltek a piarista rend céljairól, a világiakkal közös tárguló jövőképről. Urbán József világosan felvázolta, milyen célokat tűz maga elé a rend, és milyen irányba való elmozdulásra hívja a világi munkatársakat is.

Az iskola különleges szerepet tölt be a társadalomban, hiszen a család után a fejlődő személyiség alakulásának legfontosabb közege. Szerencsés esetben sok jó, embert formáló tapasztalat megélésének helyszíne – vagy éppen olyan hely, ahol elbátortalanodik az ember; ahol megéli, hogy nem fogadják be vagy nem értik a problémáját; ahol perifériára kerül, mert kilóg.

Az osztályban és az iskolában tapasztalható sokféleség viszonylag új és a pedagógus dolgát igencsak megnehezítő helyzet. A gyerekek nagyon különböző családi környezetből érkeznek, más-más fokú figyelemben és gondoskodásban volt és van részük. Ez alighanem korábban is így volt, manapság azonban sokkal nagyobb azoknak a gyerekeknek az aránya, akik valamiről lemaradtak, akik valamiben – többnyire szeretetben – hi-

ányt szenvedtek vagy szenvednek. A szülői figyelem stílusbeli különbségei mindig is érezhetőek voltak, ma viszont már nem pusztán árnyalatnyi eltéréseket látunk, hanem már-már jóvátehetetlennek tűnő sérülések nyomait és következményeit. Régebben lehetett azt mondani, hogy az efféle sérülésekkel forduljanak másokhoz, mi nem vagyunk az ilyen „jellegű” gyermek segítségével szakemberek. Manapság azonban mindnyájan azt érezzük, hogy nem intézhetjük el így a dolgot. Az új helyzet új választ

A szegedi tantesztület jobbra fent

kívánt tőlünk: nem azt, hogy kiválgassuk a felkészültségünkhöz vagy a kulturális stílusunkhoz jobban illő diákokat, hanem azt, hogy többféle, egymástól jelentősen különböző adottságú diákokat is felvegyünk, sőt olyanoknak is adjunk helyet, akiknek a jelenléte új tudás megszerzését, valamint új egyéni és közösségi működésmódot kíván tőlünk. Szeretnénk nem divatból, nem is társadalmi trendeknek engedve, hanem a valósággal és az adottságokkal tudatosan szembenézve növelni befogadóképességünket és affinitásunkat. Az a hit vezet ebben minket, hogy így leszünk továbbra is hűségesek alapító Szentatyánk, Kalazancius karizmájához, így tudunk egyre inkább mindenki számára elérhető, egyre többeket és többféle gyereket befogadni képes iskola lenni.

Ezzel az új helyzettel egyre nagyobb tudatossággal néztünk szembe az elmúlt évek során. Konferenciánk témaválasztása ennek a növekvő tudatosságnak a gyümölcse.

A konferenciát záró szentmisén iskolánk új szerzetes tanára, Böszörményi Géza örökfogadalmára került sor. A tanár úr diakónussá szentelése a patrocínium alkalmából november 29-én, fél 10-kor a diákmisén lesz a szegedi piarista templomban.

Forrás: www.piarista.hu

Dökös tervek

Nagy örömmel jelentjük, hogy a DÖK Szebellédi Áron vezetésével, megkezdte ideai működését. Első gyűlésünkön, a szervezet munkáját megalapozva, kiosztottuk a feladatköröket és elkezdtük az ideai programok szervezését.

A DÖK létszáma megnőtt, belépett Novák Tamás, Bóka Ferenc és Farkas Gábor, elosztottuk a feladatokat, ezzel is elősegítve a jó és eredményes munkát.

Ebben az évben leginkább a DÖK hatáskörét próbáljuk felmérni, a lehetőségeinket kihasználni és megpróbálunk egy SZMSZ-t (Szervezeti és Működési Szabályzat) létrehozni, ami eddig még

Szebellédi Áron, a DÖK elnöke

nem létezett. Persze ezeken kívül még sok-sok programot fogunk szervezni, ami segít egy kicsit a diákoknak kilépni a szürke hétköznapiakból.

Legközelebbi közös programunk a Patrocínium, ezekben a napokban ünnepelejük az iskolaépület 10. születésnapját. Lesznek klassz programok, élőfotó (kirakunk egy nagy képet közösen emberekkel és gyertyákkal) és szervezünk egy nagy focimeccset (a 450. évfordulóhoz hasonlóan).

Arra kérünk, ha bármi kérdésed, ötleted van, fordulj hozzánk bizalommal, nem fogjuk figyelmen kívül hagyni észrevételeidet.

Bóka Ferenc–Szebellédi Áron

Még egyszer, utoljára

Szeptember 15-én elindultunk tanítás után. Úti célunk Szerbia, a Délvidék, avagy a Vajdaság, egy kis Belgráddal megfűszerezve. Első nap megnéztük Zentán a törökverő csata emlékművét, majd megérkeztünk újvidéki szállásunkra. A hely jó volt (egy ferences plébánia kis kollégiumának a társalgójában aludtunk), bár az egyik zuhanyzóból hiányzott a csap és a zuhanyrózsa.

Másnap délelőtt a zimonyi Hunyadi-torony mellől pillantottuk meg Belgrádot, majd Tito sírjának meglátogatása után bevettük a belgrádi várat, a Kalemegdánt, ahonnan Dugonics helyett Dugovics Titusz ugrott le anno – magával rántva egy törököt. A város török részén pedig sokan először voltunk igazi működő mecsetben.

A belgrádi „Kárász” utcán kimenőben többen megkóstoltuk a bureket joghurttal, ezután visszatértünk Újvidékre, ahol este sokan megcsodálták a belváros éjszakai fényeit, nyüzsgő életét. Náluk kicsik és nagyok is megtöltik „lámpaoltás után” az utcákat és a presszókat, közben jókat beszélgetnek. Nálunk miért nincs ilyen?

A harmadik nap „biztatóan” indult, ugyanis többen köhögtek, és a társaság egyre nagyobb része kezdte rosszul érezni magát... Először lemen-

„belgrádi fiúk”

tünk a péterváradai vár kazamataiba, sajnos csak másfél órácskán keresztül csavarogtunk a helyi vezetővel – és zseblámpával a kezünkben – a sötétben. Miután mindenki megkerült, meglátogattunk a karlócai békekötés helyén emelt templomot, és három működő ortodox kolostort a Tarcal-hegységben (szerbül: Fruska Gora). A nap végét a Kiš pincészet borkóstolójával zártuk, majd vidám hangulatban visszatértünk a szállásra. Sajnos estére már többen is kidőltek a betegségtől, még orvost is kellett hívni hozzájuk...

Az utolsó napra beterveztünk programokat így (Bács vára, Újlak stb.) ejtettük, elindultunk hazafelé. Egyetlen helyen álltunk meg: Simor Márton tanár úr Mátás-szobrát néztük meg Kishegyesen. Még egy órát voltunk Szabadkán (városhá-

za!), majd irány a határ. A vámosok szerencsére átengedték a buszt (mindenki visszatartotta a köhögést, nehogy a „háegyenegy” miatt karanténba helyezzenek mindenkit). Épségben, kicsit fáradtan és nagyon köhögve értünk haza utolsó osztálykirándulásunkról.

Köszönjük Dékány és Károlyi tanár uraknak és a „sofőrbácsinak” (aki a hangulatfelelős is volt) a kirándulást.

Bóka Ferenc – Varga Viktor 12.a

Hű, de király...!

Jó gyakorlatok

Te hogy csinálod? Hányszor teszem fel ezt a kérdést, ha azt látom, hogy a másíknak megy valami, lendületben van, vagy létrehoz valamit, amihez nekem is lenne kedvem, vagy hasznos lenne nekem. Ti hogyan csináljátok – tehetik fel egymásnak a kérdést az iskolák is, ha azt látják, valami jót talált ki egy másik iskola, s nem csupán a pénzszerzés végett, hanem hogy az életnek még inkább teret adó helyé válhasson.

Ahogy végiglapoztam idei évkönyvünket, s a kívülről szemével vizsgáltam, jólesően állapítottam meg, hogy gimnáziumunknak van egy egyedi, a városban, s gyanítom a megyében is karakteresen ránk jellemző arculata. Ezt nem csupán egyháziasságunk adja, hanem tanórán kívüli programjaink sokfélesége és innovatív jellegük. Ami feltűnik még, hogy logikájuk nem a „gazdaságkor” kiszolgálására fűződik fel, technokráciát és sikert ígöző gyakorlatokkal. A mi jövőképünkben inkább a teljes emberré válás, a közöség és a környezet szeretete, a szolgálat rajzolódik ki.

A TÁMOP 3.1.4. iskolánkban is futó nagyszabású pályázat egyik fontos eleme, hogy az iskolák által kidolgozott innovatív, jól bevált, mások számára is alkalmazható „jó gyakorlatok”-at egymás számára érthetővé és elérhetővé tegyék. Tehát lehetővé válik, hogy összegyűjtsük, össze rendezgessük iskolánk eddig felhalmozott kincseit, s ezeket közkinccsé tegyük: jól megfogalmazva, az általuk képviselt pedagógiai célokat, értékeket aláhúzva, az általuk fejlesztett kompetenciaterületeket s felhasználhatóságukat kidomborítva. Erre érett programjaink többek között a PÜP, a ZÖLDÁR, a TESZI, iskolánkban már mindenki számára ismert tartalommal. Most lehetőség nyílik rá, hogy ne csak magunknak büszkélkedjünk velük, hanem országosan is ismert programokká váljanak.

Nem elfogultságból emelem ki a programok közül a TESZI-t, hanem jó példaként, jó gyakorlatként hogyan sikerült annyi helyre eljuttatnunk:

- Világosan, lépésekre bontva kitaláltunk és megfogalmaztunk egy projektet

- Megfogalmaztuk az iskolai pedagógiai programba való illeszkedését

- Az általa fejlesztett kompetenciaterületeket (együtműködés, önálló munkavégzés, munkaszervezés, döntésképeség, önreflexió, önismeret, tapasztalati tanulás, tolerancia, előítéletek feldolgozása, kapcsolatépítés, kommunikáció)

- Kitaláltunk egy remek kifejező mozaikszót hozzá

- Felelősöket és határidőket rendeltünk a lépésekhez

- Megterveztük a program előkészítő, lezáró és visszajelző fázisait.

Az egy évig futó, tesztelt folyamatot egy csinos kis csoportban át tudtuk adni először a kecskeméti piarista gimnáziumnak, a szentendrei ferenceseknek, a következő évben a nagykanizsai, a budapesti és váci piaristáknak, a Patrónának, kecskeméti Angolkisasszonyoknak, makói Iskolánövéréknek... és még nincs vége a sornak. A legtöbb helyen TESZI-nek hívják a szerteszolgáltatukat, a legnagyobb természetességgel, jórészt átvéve a tematikát, de adaptálva a helyi viszonyokra.

Reményeink szerint többi szellemi termékünk is ilyen kelendő lesz a pedagógiai piacon, jó gyakorlattá válik, s mi is találunk magunknak az országban olyan jó gyakorlatokat, amelyek számunkra is megtermékenyítőek lesznek, beleillenek a XXI. század piarista iskolájának étellel és kompetenciákkal teli építkezésébe.

Szásziné Fehérvári Anikó

Karácsonyi készülődés

A karácsonyban sokunknak talán éppen az izgalommal vegyes készülődés a legszebb, bár a készülődés közben ennek az öröme nem mindég vagyunk tudatában. A legkülönösebb pedig az, hogy az ünnepek közben nem is mindig tudjuk rögzíteni magunkban azt a sok szépet, kedvességet, amit kapunk szeretteinktől, hanem csak az ünnepek elmúltával vesszük észre, hogy újra elköszönt tőlünk egy időre a szent áhítat, a családi nyugodt együttlétek meghittsége, amely évről évre megújít bennünket.

Az iskolai adventi készülődés már régen elkezdődött. Minden évben valami újat szeretnénk. Új köntösben kí-

vánjuk megünnepelni szent világosságunkat: Jézus Krisztus születését.

Idén Szegheő atya adta az ötletet, hogy európai népek karácsonyi énekeiből próbáljunk összegyűrni valamit. Sokáig gondolkodtunk. A kézenfekvő megoldások, a kottaízü ötletek nem igazán tetszettek, hiszen új dolgok kellenek, olyanok, amelyek megvalósulását a mi vágyaink, a mi szeretet-éhségünk táplálja!

A műhelymunka komoly dolog. Munkatársaid, tanítványaid őszintén meg merik mondani, ha ötleteid nem elég találóak, vagy zenei fordulataid túl ismerősek, netán izzadságszagúak... Ugyanakkor korábbi önmagaddal is versenyben vagy. Kemény gyöt-

ródés nélkül pedig nem következik be a letisztulás, a dallam-remekmű, a magától szárnyaló zene.

A „Népek karácsonyát” a Karolina Gimnázium zenészeivel közösen készítjük. Iskolánk színjátszó köre és a Művészeti iskola dráma tagozata is dolgozik. Minél több ágat igyekszünk bevonni: bemutatjuk a különböző népek zenei ritmusait és dallamait; ízeket, illatokat csillantunk meg, miközben saját karácsonyi készülődésünket éljük át.

A „Népek karácsonyának” bemutatója december 15-én lesz templomunkban.

Fábrí Géza

Einstein

A legtöbb tanár arra vesztegeti idejét, hogy olyan kérdéseket tegyen fel, amivel kiderítheti, mi az, amit a diák nem tud; míg a kérdéses igazi művészetének azt kell felfedezni, amit a tanuló tud vagy tudni képes.

Vigyázz, Amerika!

A szegedi piarista iskolában évek óta jelen van a Global Outreach program, melynek keretében – sikeres pályázat esetén – amerikai ösztöndíjat lehet nyerni. A nyertes diákok egy évet tölthetnek valamelyik programban szereplő egyesült államokbeli középiskolában. Ebben a tanévben Lapu Árpád és Seres Imre képviseli a szegedi piaristákat az Újvilágban. A következő helyzetjelentést Lapu Árpád küldte a Piár Futárba.

A Global Outreach egy szervezet amely európai diákoknak ad esélyt arra hogy egy éven át Amerikában tanulhassanak. Seres Imrevel az idei sikeres jelentkezők közt vagyunk. Először részt vettünk egy nyári táborban, ahol felkészítettek minket, majd ezt követően augusztus 13-án még öt másik magyar diákkal nekivágtunk a nagy kalandnak.

Az út több mint 12 órába telt, tele kihívásokkal. Az egyik járatot lekéstük, a következő másnap indult, úgyhogy egy éjszakát Chicagóban töltöttünk.

Végül megérkeztünk Green Bay-be, ahol összeismerkedtünk szállásadó családjainkkal. Én Pizzutiéknál lakom, De Pere városában. Három gyerekük van: Joseph (4) Brianna (14) és Dante (17). Szerencsére nagyon jó család. Segítőkések, rendesek, jól elvagyok velük.

Szabadidőmben velük és a szomszéd sráccal lógok együtt: focizunk, kosarazunk, bowlingozunk, kondizuk.

Az iskolám, a Notre Dame Academy, Green Bayben van. Egész másképp működnek a dolgok itt, mint otthon. Két tantárgy kivételével mind a kilenc tárgyat magam választhatom ki. (A kötelezők: Amerikai történelem, mert cserediák vagyok, és Hittan, mert keresztény sulis).

Mivel minden nap ugyanazok az óráim vannak, könnyű észben tartani az órarendet. Az első két óráim „Amerikai tapasztalatok”, dupla óra, mivel ez az amerikai történelem és a nyelvtan ötvöze.

A harmadik óráim „Keresztény iratok”, amely Jézusról és főleg az Újszövetségről szól. Ez a legnehezebb, a nyelv miatt (aki nem érti miért, az nyisson ki egy középiskolai erkölcs-tan könyvet és számolja meg, hány fura szó van egy oldalon...).

A negyedik óráim fizika, egész egyszerű. Kicsit másképp tanuljak, meg itt mások a mértékegységek, először az SI rendszerhez szoktatják a diákokat.

Az ötödik két részre van bontva – 5a és 5b – az ebéd miatt: egyszerre nem fér be mindenki az ebédlőbe...

Az 5a-ban „Közösségi szereplést” vettem fel, olyasmi mint valami drámaszakkör, egész érdekes, segít a nyelvtanulásban. Az 5b-ben ebédelek.

A hatodik óráim egyfajta stúdium, a házit ott írom meg. Az utolsó kettő: számítástechnika (gépelés) és matek (geometria, trigonometria). Ezek mennek a legjobban.

Az órák közt négyperces szünetek vannak, úgyhogy ész nélkül rohanni kell a második emeletről az elsőre a szekrényemhez, majd fel a következő órára.

A suliban kötelező egyenruhát hordani, elég fura, még mindig nem szoktam meg. Suli után edzés. Három havonta váltják a sportokat. Most európai focira járok.

A kajájuk elég érdekes. Minden heten van hamburger és hot-dog természetesen, de van más ételük is. Mindenhez salátát esznek. A salátába pedig mindenfélét beleraknak, még az olyan gyomokat is, amiket nagymamám otthon kigyomlál a kertben. Sok húst és sok édességet esznek. Az én befogadó családom olasz eredetű a dédszülők révén, így sok olasz kaja is van terítéken.

Igazából minden olyan mint a filmekben: az utcák, a suli, a lakás, olyan amerikai minden. Nehéz leírni. Szóval röviden: nagyon jó itt.

Üdvözlök mindenkit!

Lapu Árpád

Őszi kultúrattack

A kicsit hosszúra nyúlt őszi szünetben egy kis kulturális töltésre nyílt lehetőség annak a huszonöt diáknak, akik október 27-én a reggeli vonattal székesfővárosunk felé vették az irányt.

Elsőként a Tutankhamon kiállítást tekintettük meg. Ez a csodálatos anyag nemrég érkezett a budapesti VAM Design Centerbe Barcelonából. Mindenki külön fejhallgatót és walkmant kapott, amivel saját haladási ütemében járhatta végig ezeket a csodálatos kincseket. Kibontakozott előttünk a megtalálásuk története Howard Carter hihetetlen kalandjain keresztül. A fiatal fáraó és kora szinte tapintható és felfogható közelségbe került hozzánk. A több mint 3000 évvel ez-

Angyali társaság...

előtt élt emberek mindennapjaiba is betekintést kaphattunk.

A tavaszi napsütésben gyalog mentünk át a Terror Háza Múzeumba a világörökség részét képező Andrássy útra. Annak is a hírhedt 60-as számú házába, amely a 20. századi történelmünk legsötétebb időszakát idézte meg. Itt működött a nyilasok Hűség Háza és az ÁVH központja is.

A sok külföldi érdeklődő mellett mi is

megismerhettük a kétfajta, de alapjában véve nagyon is hasonló, embertelen diktatúra működését. Ez a program nagyon mély benyomást tett mindenre.

E sok elgondolkasztó dolog után a Szépművészeti Múzeum festészeti tárlatait nézegettük. Itt Szabó András tanár úr kalauzolta a lányokat és a piarista diákokat a festészet remekműveinek sűrűjében.

Az egész nap nagyon érdekes és gazdag volt. Csak azt sajnálhattuk, hogy már nem jutott időnk egy kis szabadprogramra, mivel indult hazafelé a vonatunk. Mindenki nagyon sok új és egyben érdekes információval gyarapodott ezen a kis kiruccanásán.

Finta Kolos 12. b

Temperamentum – ollé!

Magyar cserkész. Előfordulása: úton-útfélen, bárhol a világban. Fő tevékenysége: szeretet gyakorlatba ültetése (attól, hogy ültet nem lesz kertész, továbbra is cserkész marad), kirándulás, játék, szórakozás. Külső megjelenése: egyenruha (cserkészing, cserkésznyakendő, esetleg kalap), egyesek mosolyt is viselnek az arcukon (nem álarcként!). De kik is ők valójában?

„A cserkészlet önkéntes, politikamentes, vallásos ifjúsági nevelőmozgalom, mely mindenki előtt nyitott, származási, faji, vagy vallási megkülönböztetés nélkül.” – írja a Magyar Cserkészszövetség Alapszabálya.

Figyelem, ez csak egy hivatalos megfogalmazás!

Saját bőrömnön tapasztaltam, hogy a cserkészlet ennél azért jóval többet jelent. A cserkészlet egy 28 millió fős család, ahol mi, családtagok egymást segítjük, az élethez fontos tudnivalókat sajátítunk el, és az sem mellékes, hogy közben jól érezzük magunkat, nyilván nem véletlenül.

A cserkészek őrökbe, az őrök – korosztály szerint – rajokba, a rajok csapatokba rendeződnek. Ettől még unalmas is lehetne, de nem az, mert a heti őrsi gyűléseken együtt játszunk, beszélgetünk, valamint felkészülünk a következő programokra.

Egy évben általában három kirándulás van, ősszel és

Fiúk, fel a fejjell!

tavasszal egy-egy háromnapos portya, és nyáron egy tizenegy napos tábor, ami nomád körülmények között zajlik, magunk készítjük el „bútorainkat”, erdőben, sátorban alszunk, távol a külvilágtól.

Biztos emlékszünk a *Celeb vagyok, ments ki innen!* című sorozatra. A táborok ennél sokkal nagyobb múltra tekintenek vissza, nagyobb távlatokat nyitnak meg Benkő Dániel alsónadrágjánál, és az eddigi részvételi arány is meghaladta a műsor nézettségi arányát. Most már talán érthető, miért szűnt meg a show.

Mi cserkészek, nem csak kirándulgatunk, a városban is vannak programjaink, például filmklub, táncház, Klauzál téri számháború, de részt veszünk a jeles napokon is. Mindenkinek ajánlom a mozgalmat, aki szeret túrázni, a természetben lenni, és szívesen tagja lenne egy vidám közösségnek.

Aki kedvet kapott, hogy kipróbálja a cserkészletet, vagy nem érti cikkem címét, az bővebb információt vagy tőlem, vagy a <http://www.cserkesz.hu/1507> és a <http://www.cserkesz.hu/otker> oldalról szerezhet.

Gábor Bence 9. A

Görbüljön a bot!

Nagyon szeretek horgászni. A nyári szünetben nagyszüleimnél töltöttem egy hetet Dávodon. Ez a falu a Duna vízgyűjtő területéhez tartozik, Baja és a déli országhatár között fekszik. Szóval sok árok, kanális, holtág található a környékén. Ezek közül az Ó-Duna (Klágya) egy intenzív horgászvíz, a Ferenc-csatorna táplálja. Ide jártam le horgászni.

Hajnaltájban indultunk apukámmal, csónakkal a vízre. Előzetesen fogtunk keszegeket, sneciket (kűsz), mert elhatároztuk, hogy rablóhalakra megyünk. Kikötöttünk egy vízbe dőlő fa mellett. A horoggal átszúrt keszeget bedobtam a fa elé, a nádas közelébe. Alig telt el öt perc, már volt is kapásom, de nem rántottam be eléggé, emiatt leakadt a hal a horogról. Nagyon sajnáltam, de bánatom hamar elszállt, mert rövid várakozás után újra süllyedni kezdett az úszóm. Tudni kell, hogy a ragadozó halak először csak megfogják a kishalat – ezt jelzi az úszó eltűnése –, idő kell nekik, míg lenyelik. A várakozás másodpercei nagyon izgalmasak. A zsinórom feszülése jelezte, hogy itt az idő. Berántottam, kemény ellenállás után hamar a felszínre húztam egy szép fogas süllőt. Mikor megláttam, milyen nagy, izgultam, el ne menjen. Apukám segített megszákolni. Életem első süllője a csónak alján feküdt. Csodálatos érzés volt, 2,5 kg-ot nyomott. Úgy benyelte a horgot, hogy nem tudtuk kivenni a szájából a hatalmas fogak közül. Kiveztünk a partra, ott levágtuk a zsinórrol, lefényképeztük,

Ho-ho-ho-hooo...

új horgot kötöttünk, s újra szerencsét próbáltunk. A szerencse mellénk állt, hiszen ez a süllő aznap még csak az első volt. Délajt fogtam egy 1 kg körüli példányt is.

A nagy hőséget fürdőzéssel enyhítettük a közben megérkezett családtagokkal. Délután 4-5 óra között ismét próbát tettünk és sikerrel jártunk. Kifogtuk a süllőfészek királynőjét, egy 5,2 kilos, 70 centis „fogast”. Alig tudtam felhozni a víz felszínére, olyan erős volt. Majdnem szétszedte a merítőszákot. Az akció alig két percig tartott. Mindenki csodálkozva nézte e kapitális példányt, hiszen ekkorra süllőt a horgászok többsége még nem is látott. Büszkén feküdtem le aznap este aludni.

Október elején búcsúra mentünk Dávodra a nagyszüleimhez. Már előre elterveztük, hogy elmegyünk pecáználni a Ferenc-csatornára és megpróbálunk csukát fogni. Péntek este érkezünk meg. Szombat reggel hosszas készülődés után elindultunk. Vettünk csalit (csonti), amellyel keszegeket fogtunk. Az első példányokat már tűztük is a horogra a csukafogás reményében. Először apukám fogott egy másfél kilo körüli villantóval (vízben pörgő műcsali), majd 11 óra körül akasztottam egy 3 kg-os csukát. A 75 cm-es példányt alig tudtam kiszedni a tündérrózsa levelei közül. Már azon gondolkodtam, hogy bemegyek érte a vízbe. De szerencsére erre nem került sor.

Szakál Áron 8. b

Nem könnyű kaland

Mateusz Pindelski SP

Apiarista rend Generális Kongregációjának új – olasz és közép-európai provinciákért felelős – asszisztense Mateusz Pindelski, a lengyel rendtartományból származik. Krakkóban született 1975-ben. Rómában a szaléziak egyetemén fejezte be teológiai tanulmányait 2000-ben, majd irodalmat tanult a krakkói egyetemen. 2001-ben tett ünnepélyes fogadalmat, 2002-ben szentelték pappá. Felszentelése után először egy állami iskolában

tanított, elsősírdozásra készítette fel a gyerekeket. Majd a krakkói piarista iskolában tanított, s emellett az iskolai pasztorációval foglalkozott, illetve a hivatásgondozásban is részt vett. Az iskola igazgatóhelyettese lett, két éve pedig a laikusok képzéséért felelős provinciai megbízottként is dolgozott. Asszisztensként most Ruppert Józsefet, kecskeméti iskolánk egykori igazgatóját váltja, aki háromszor hat éven át volt a generális atya segítője. November közepén járt iskolánkban Mateusz atya.

– A piarista rend idén tartotta 46. egyetemes káptalanját. Ez a káptalan választotta meg Önt generális asszisztensé. Hogyan érintette ez a kinevezés?

– Óriási meglepetésként, ráadásul kétszeresen is: először is amikor az új generális atya felkért, hogy legyek az asszisztense, másodsor pedig, amikor a káptalanon jelen lévő rendtársaim meg is választottak. Őszintén szólva nem hittem, hogy a rend erre a feladatra ilyen fiatal embert választana, és azt sem, hogy ez én lehetnék.

– Az olasz és a közép-európai provinciák felelőseként mik a legfontosabb feladatai?

– Szabályzatunk megköveteli, hogy az asszisztensek részt vegyenek a generális atya minden olyan döntésének meghozatalában, amely a rend számára fontos. Emiatt jól kell ismernünk a provinciákat, de leginkább a ránk bízottakat. A többi feladat nem ennyire meghatározott – egyszerűen csak próbálunk segítségére lenni rendtársainknak az egyes régiókban felmerülő igények szerint.

– Lát-e olyan új kihívásokat a piarista rend előtt, melyekkel korábban egyáltalán nem kellett foglalkozni?

– A piaristáknak nevelőként nagyon érzékenyek kell lenniük mindarra, ami az Egyházban és a társadalomban történik, legyen az akár a gazdasági válság, politikai rendszerváltozás, értékválság, új technológiák – nekünk mindezekkel tisztában kell lenniük. A piaristák harmincnégy országban, négy kontinensen dolgoznak. Talán a legsürgősebb dolog az lenne, hogy kiaknázzuk ezt a globalizációt.

– Néhány hete ön a generális atyával együtt részt vett a magyar rendtartomány pedagógiai konferenciáján Kecskemé-

ményen. Magyarországon, miként a rend más provinciáiban, egyre kevesebb szerzetes és egyre több civil tanár oktat a piarista iskolákban. Miért tartja fontosnak a rend, hogy folyamatosan előkerüljön – Ön Kecskeméten is erről beszélt – a szerzetes-civil viszony? Lát ebben a viszonyban gondolatokat?

– Egy hozzávetőleges számítás szerint jelenleg egy szerzetestanárra 320 diák jut. Nyilvánvaló, hogy a munkatársaink nélkül a piarista iskolák (és akkor most nem említem a többi tevékenységünket) ma nem léteznének. Ugyanakkor sokkal nagyon jelentőséggel kellene bírnia számunkra annak, hogy az egész egyház lassacskán felismeri, hogy a világi szerepe sokkal fontosabb annál, mint először gondoltunk.

– Van különbség ez ügyben a magyar és pl. az olasz, spanyol, vagy épp a lengyel helyzet között? Mik a tapasztalatai?

– Nekünk, piaristáknak elsősorban annak az országnak a kultúráját kell szem előtt tartanunk ahol dolgozunk. Így aztán nyilvánvalóan vannak különbségek. Nem is lehet ezeket itt kifejtteni. Másrészt viszont ezek a különbségek nem tüntetik el egyformaságunkat sem. Ha az ember bárhol belép egy piarista iskolába, rögtön érezni, kik munkálkodnak itt. Bár ezt a jelenséget még senki sem vizsgálta. Itt a lehetőség...

– November végén tartjuk a patrocíniumot, Kalazancius pártfogásának ünnepét. Milyen aktuális üzenete van a mai kor diákjai számára ennek az ünnepnek?

– Idén – ha már a papság éve van – arra kérnélek beneteket, hogy gondoljátok végig, miként jutott el Kalazancius a fogadalmáig. Ez minden volt, csak nem könnyű kaland, és majdnem az élete is ráment. De ő ilyen volt: ha megérte a fáradságot, önmagát mindenestül odaadta.

– Hogy érzi magát Magyarországon? Mik az általános tapasztalatai a magyar tartománnyal, a magyar piarista iskolákkal kapcsolatban?

– Nagyon jól érzem magam Magyarországon. A legszebb dolog, amit itt tapasztalok, az a könnyedség, amellyel megértjük egymást a rendtársaimmal függetlenül attól, hogy angolul, olaszul vagy kézzel-lábbal kommunikálunk. Csak egy dolog van, amire vigyáznom kell: a pirospaprika. Nem szoktam hozzá a túl csípős ételekhez, és amikor egyes ételeket megkóstoltam, levegőt se kaptam...

SZEPRESS

A papság éve a papi küldetés értékének és jelentésének megismertetését, illetve új papi hivatások születését igyekszik előmozdítani.

A „Krisztus hűsége, a papok hűsége” mottóval meghirdetett papság évét a XVI. Benedek pápa 2009. június 19-én, Jézus Szíve ünnepén nyitotta meg, és 2010. június 18-ig tart.

A pápa egy nappal a papság évének megnyitása előtti üzenetében a világiakkal való együttműködésre, a püspökökkel és a paptestvérekkel megélt egységre buzdítja a lelkipásztorokat. A Szentatya arra buzdította a híveket, hogy imádkozzanak a papokért és a papi hivatásokért.

Hagyomány és minőség Ötven év után újra van bora a piaristáknak

A piarista rend több évszázados magyarországi oktató, nevelő és lelkipásztori tevékenysége mellett a hazai szőlő- és borkultúra megteremtésében és fejlesztésében is jelentős részt vállalt. I. Ferenc 1807-ben adományozott egy birtokot a siralmas anyagi körülmények között élő magyarországi tartományának. A nagy múltú, 800 éves javadalmat még Szent István alapította. A rend eleinte bérbe adta a birtokot, majd fokozatosan saját kézbe vette a különböző mezőgazdasági munkálatokat. A kuszodiátus központja Mernye volt, ezen kívül több szőlőbirtok volt a javadalom területén. Nagyrésztük dézsmaszőlő volt, a legújabb korig jobbágykézben volt a gazdálkodás. A 19. századi törvényeknek köszönhetően az 1870-es években indulhatott fejlődésnek az allodiális szőlőkultúra, melynek keretében a tulajdonos, jelen esetben a rend, tudatos fejlesztésekkel korszerűsítette az ültetvényeket. A piaristák 1840-ben már palackozták a borokat. A szőlőterületek közül az évek folyamán a Balaton-felvidéken található dörgicsei ültetvény emelkedett ki, a helyi sajátságoknak megfelelő olaszrizling, szürkebarát, szilváni, muskotály, vörös burgundi fajtákkal. A dörgicsei Pántlika pincészet óborok kezelésére is berendezkedett. A századfordulóra már hazai és nemzetközi versenyeken elért aranyérmekkel és szép eredményekkel büszkélkedhetett a szőlőgazdaság. Ilyen volt az 1902-es pozsonyi országos kiállítás, amelyen 1300 borból a dörgicsei pince a második díjat kapta. A dunántúli javadalmon kívül jelentős szőlő- és borgazdálkodás folyt Tokaj vidékén, Mádon és Sátoraljaújhelyen. Itt többek között furmint, muskotály, hárslevelű borok kerültek piacra, és természetesen az aszú, mely hatputtonyos változatának egy üvege épen megmaradt.

A virágzást az 1945 utáni kommunista diktatúra törte ketté, 1952-ig elvettek a rend

PIARISTA BOR

Az újjáírt legenda

birtokait vagy ellehetetlenítették az ott folyó munkát. A rendszerváltás után idén került sor arra, hogy a rend újjáélessze a régi hagyományokat. Az első alkalommal kiírt borválogatásra, nem lévén saját szőlőterülete a rendnek, olyan borászatokat hívtak meg, amelyek a balatoni és a tokaji régiókban, hagyományos piarista szőlőtermő földek közelében fekszenek. A nevezett 30 száraz fehér bor mindegyike méltó volt a versengésre. A szakértőkből és a rend képviselőiből álló zsűri elnöke dr. Kállay Miklós professzor, a Corvinus Egyetem borászati tanszékének vezetője volt. A vakkóstolósos, 20 pontos rendszerű zsűrizésen külön értékelték a Tokaj-Hegyaljáról, és a Balaton vidékéről érkezett borokat. Tokajból a Gróf Degenfeld Szőlőbirtok tölgyfahordós érlelésű Tokaji Furmint 2007 bora nyerte el a piarista bor címet, a balatoni pályázók közül pedig Nyári Ödön Szentgyörgy-hegyi Szürkebarát 2008 borát tartotta a legjobbnak a zsűri. A kitűnő minőségű győztes borok Piarista borként kerültek palackozásra, címkézésre és forgalomba. A mostantól minden évben megrendezendő borválogatás egyik célja, hogy a feltörekvő, komoly szakmai munkát végző magyar gazdák borait megismertesse a borkedvelő közönséggel. A másik cél pedig, hogy a rend borászati hagyományainak társadalmi, kulturális és gasztronómiai értékei újjászülessenek, és közösségek épüljenek belőlük, nemcsak a piarista családon belül, hanem minden borszerető ember között.

*Hernády Zsolt
történész,*

Rosdy Tamás újságíróval a borválogatás szervezői

*A Piarista Bor megrendelhető a Piarista Ajándékboltban:
www.bolt.piarista.hu*

Egykori piarista boroscímkék

REGISZTRÁLJ TE IS!

**PIARISTA
AJÁNDÉKBOLT**

bolt.piarista.hu

madarat tolláról...

Jules Renard

Hibáinkat senki sem látta meg velünk annyira, mint tanítványunk.

Neked is jó, nekem is jó... Szimbiotikus kapcsolatok az élővilágban

A szimbiózis fogalma az általános és középiskolai biológia-tananyagban egyaránt gyakran előkerül. Magyarul általában együttélésnek szokták nevezni, ez azonban nem fejezi ki pontosan, hogy mit is értünk alatta: olyan kapcsolatot két faj között, melyben mindketten előnyhöz jutnak. Újabbban gyakran – és nem egészen egyértelműen – használják a mutualizmus fogalmát: egyesek a szimbiózis szinonimájaként, mások a szimbiózist csak a mutualizmus egy típusának tekintik, megint másik olyan szimbiózisnak tartják, melyben legalább az egyik fél feltétlenül rászorul a másikra (pl. a rovarbeporzású virágos növények a rovarok beporzó tevékenysége nélkül képtelenek az ivaros szaporodásra).

A szimbiózis felfedezése igen régre nyúlik vissza, az ókorba. Az első szimbiotikus élőlénykapcsolat leírása az ógörög történetíró, Hérodotosz nevéhez fűződik. Hérodotosz Kr. e. 450 körül járt Egyiptomban, ahol ellátogatott Ombosz városába is. Itt az egyiptomi papok megmutatták neki a „szent” krokodilok templomát. Az arany ékszerekkel, drágakövekkel ékesített hatalmas testű hullók álmosan heverésztek az árnyas park márványmedencéinek szélén. Elérkezett a szent állatok etetésének ideje; értékes tálakon sült fogolymadarakat, egész sonkákat, töltött lepényeket és kalácsokat hoztak. Az etetés után a krokodilokhoz kis szürke madárcák érkeztek. Így ír erről Hérodotosz: „Minden madár és állat kerül a krokodilust. A krokodilus egyedül a trokhisz madárral él egyetértésben, mivel igénybe veszi annak szolgálatait. Amikor a krokodilus a vízből kimegy a szárazföldre, kitér a pófáját – csaknem mindig a nyugati szélirányban –, a trikholisz madár pedig besétál a szájába, és felfalja a piócákat. Ez gyönyörűséget okoz a krokodilusnak, ezért semmi olyat nem tesz, ami a trikholiszt bántaná.” A trikholisz madár mai magyar elnevezése krokodilmadár, éppen a nílusi krokodillal való szimbiotikus kapcsolat miatt. Mai ismereteink szerint nem elsősorban a krokodilmadár a legfőbb „szájtisztogatója” a nílusi krokodilnak (hanem pl. a tüskés bibic és más Nílus-parti vízimadarak). A lényeg azonban a szimbiózis: a krokodil megszabadul a szájüregében élősködő vérszívó piócáktól és a fogai közé ragadt húsmaradékoktól, míg a krokodilmadár mindezzel jóllakik.

Az élővilágban számos ehhez hasonló érdekes kapcsolatot találunk igen távoli rokonságban álló fajok, élőlénycsoportok között (baktérium-gomba; baktérium-

növény; baktérium-állat; növény-gomba; állat-gomba; növény-állat; állat-állat között).

A szimbiózis kezdetleges, de igen látványos példája a következő. A szavannákon általában egymás mellett élnek a zebra és a struccok. Az előbbieknél hallása, az utóbbiaknál a látása kiváló. Így bármelyikük gyanús jelet észlel, együtt menekülnek.

Gyakran látjuk természetfilmekben, hogy az afrikai szavannák nagy testű növényevőin (antilopok, gnúk, bivalyok, orrszarvúk) fehér madarak, pásztorgémek tanyáznak. Megtisztítják a patások bőrét a külső élősködőktől, miközben maguk jóllaknak. Ehhez hasonló békés együttélést az alföldi tájakon is láthatunk: a legelésző szarvasmarhák olykor kisebb-nagyobb csapat seregély ül, ugyancsak apró élősködőkre vadászva.

A legtöbb szimbiotikus kapcsolatot a tengerek élőlényei között találjuk. Már több mint kétezer évvel ezelőtt Arisztotelész, az állattan atyja felhívta a figyelmet a remeterák és a tengeri rózsák közötti kapcsolatra. A remeterák elhagyott csigaházakban él, s gyakran telepít a házára tengeri rózsákat, melyek tapogatóiban lévő csalánsejtek veszedelmes mérget termelnek. A remeteráknak sok ellensége van (pl. ragadozó halak, polipok), azonban a tengeri rózsákkal felszerelt csigaházra még a nagyobb méretű polip sem mer rátámadni, félve a csipéstől. De mi az előnye a tengeri rózsának a kapcsolatból? Egyszerű: amikor a rák valamilyen zsákmányt, pl. kis halat fog, lakmározása közben a tengeri rózsának is nyújt belőle. Hasonló a kapcsolat a bohóchal és a tengeri rózsák között. A bohóchal a korallzátonyok közismert fehér-narancssárga csikozású kis hala. Szervezete közömbös a tengeri rózsák mérgeivel szemben, így bebújva a tapogatók erdejébe, nem kell a ragadozóktól tartania. A bohóchal cserébe sokféle szolgáltatást nyújt: eteti és megtisztítja a tengeri rózsát a felöklendezett maradványoktól, mozgásával folyamatosan friss vizet áramoltat a tengeri rózsához.

A garnélarák a szivacsokkal élnek szimbiózisban. A petéből kikelt kis rákok a nagyobb szivacsok belső központi üregébe, úrbelébe vándorolnak testének apró pórusain. A rákok az úrbelben nőnek föl – sokszor akkorára, hogy a szivacsból már kijutni sem tudnak –, s közben a szivacs által átáramoltott vízben lévő szerves törmelékekkel táplálkoznak. A biztonságos búvóhelyért és táplálékért cserébe a garnélarák mozgásukkal segítik a víz áramlását, valamint folyamatosan tisztít-

Pluvianus aegyptius

ják a szivacs úrbelének falát a lerakódott iszaptól, mely megint csak növeli a víz átáramlási sebességét, ezzel a szivacs élettevékenységét.

Igen változatos szimbiotikus kapcsolatokat alakítanak ki az államalkotó rovarok, elsősorban a hangyák. Hazai kertekben is megfigyelhetjük, hogy a hangyák gyakran található olyan növények közelében, melyeken levéltetvek élnek. A hangyák ugyanis igen kedvelik a levéltetvek által kiválasztott édes, cukros váladékot. Cserébe folyamatosan őrzik-védik a levéltetveket. Ha véletlen arra téved egy „levéltetűfaló”, mondjuk egy katicabogár, vadul nekirontanak, és elüldözik onnan. A hangyák – és főképp a természetes – kialakítanak kapcsolatokat gombákkal is: valóságos gombatenyészetek jönnek létre a hangya- és természetvárok belsejében. A gomba mindent megkap, amire szüksége van: szerves táplálékot, vizet, párat, fénymentes környezetet. A hangyák cserébe a gombát szüretelik: kis darabokat metszenek le a gombafonalakból, mellyel magukat és a lárvákat táplálják. A hangyák és növények szimbiotikus kapcsolatai is igen figyelemre méltóak. A kekrópia vagy hangyafa jellegzetes hangyabarát (miromekofil) növény. Törzsében haránt-válaszfalakkal elválasztott üregek találhatóak – kimondottan a hangyák számára. A hangyák ezekben az üregekben hozták létre államaikat. A hangyafa azonban nemcsak lakást biztosít, ennél sokkal figyelmesebb: a levélgyeleteinek tövében apró, gombostűfej nagyságú „vajás sütemények”, azaz gazdag fehérje- és cukortartalmú testecskék fejlődnek. Ha a hangyák ezeket elfogyasztották, a fa nem sokára friss süteményeket „süt”. A hangyák pedig cserébe vadul védelmezik a fát mindenféle növényevőtől, élősködőtől, rovartól vagy éppen az embertől.

Akit érdekelnek további érdekes, élőlények közötti kapcsolatok, szimbiózisok, ajánlom a következő könyvet: AKIMUSKIN, Igor (1966): Még a krokodilusnak is van barátja..., Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1966.

Szabó Gábor
prenovicius

Egy spanyol paptól Kalazanciusig

Most: jelen idő

Már sokadszor rugaszkodom neki, hogy megírjam, mit is jelent nekem Kalazanci Szent József, de nem találok a hangot, mindig érzek valami disszonanciát. Nehezen jövök rá, mi zavar: Ki volt Kalazanci Szent József? – kérdezem. Végre megvan! A múlt idő!, a *volt!* Hamisnak érzem Kalazancius kapcsán. Nem valami jámborkodó vagy képmutató álkegyesség miatt, hanem belső meggyőződésből. Egy emberről szólni múlt időben ('volt'), azt is jelenti: nincs. Volt, nincs.

Lehet valaki volt-nincs, akinek nyomán ma is több száz szerzetes, több ezer tanár és diák jár?

Lehet valaki volt-nincs, akit minden év augusztus 25-én megünnepel a világegyház?

Lehet valaki volt-nincs, akinek minden évben sok-sok diák hálás, mert elmarad „miatta” a tanítás (1)?

Lehet valaki volt-nincs, akit halála után majd 400 évvel is becenévszerűen – Kalazancius – emlegetnek?

Első találkozás: egy spanyol pap

Felnőtt koromig nem is tudtam, hogy ki az a Kalazanci Szent József, a piaristákról is csak annyit, hogy valami barokk kori rend.

Bencés diák voltam, tudtam, hogy Kr. u. 529-ben alakult az első bencés iskola, ahhoz képest minden később van...

Tehát kezdő, piarista iskolában tanító tanárként találkoztam Kalazanci Józseffel, egy spanyol pappal, akiről megtudtam, a leírások szerint magas, robusztus testalkatú, egyháznak elkötelezett papja volt, aki sokat dolgozott, sokat és szívesen segített másoknak. Egyszer egy mocsárba ragadt szamarat húzott ki a posványból egyedül(!), vette vállára és vitte oda kétségbeesett gazdájához, akinek ez a szamar volt egyetlen segítsége ahhoz, pénzt keresen. Egy másik alkalommal püspöke egy olyan helyre küldte szolgálni, ahol rablóbandák garázdálkodtak fényes nappal is, ahol semmit sem számított az emberélet, ahol a papok is elhanyagolták kötelességeiket; és Kalazanci József szeretettel és szigorral, fellépve a visszaélések ellen, békét és nyugalmat teremtett. Bárhova is küldte püspöke, nyomában nyugalom, béke, fegyelmezett élet fakadt. Nem csoda, hogy a sok munkába belefáradt és szeretett volna egy jól jövedelmező papi állást, hogy kényelmesebb körülmények kö-

zött szolgálja az Urat.

Elsőként az ragadott meg Kalazanciusban, hogy milyen elkötelezetten, a hátráltató, rossz körülményekre fittyet hányva végezte munkáját. Hűséges volt, odaadó; hivatását komolyan vette.

Második találkozás: Kalazanci Szent József – Róma

Kalazancius azért ment Rómába, mert ott nagyobb esélye volt jó papi állást szereznie. „Kétféle” életet élt, egyrészt mindent megtett, hogy befolyásos támogatókra tegyen szert, protekciót szerezzen: gazdag főpapokat, bíborosokat látogatott, társadalmi eseményeken részt vett, hogy neve és arca a befolyásos körökben ismert legyen.

Másrészt tagja lett olyan társaságoknak, amelyek a szegényeket támogatták, vagy a Rómába érkező, beteg, nincstelen zarándokokat segítették. Maga is sokszor látogatott el nyomorgókhoz élelemmel, pénzzel, imával segített. Tagja volt olyan társaságoknak is, amelyekben elmélyült imaélet folyt. Kalazancius sokat és mélyen imádkozott, misztikus élményei voltak, egy alkalommal a Szűzanya is megjelent neki, és úgy mutatkozott be neki mint Szegénység-Madonna.

Kalazanci Szent József az Istent akarta szolgálni. Két egymással ellentétes úton próbálkozott: az egyik a pénz és a hatalom felé vezetett, hogy Istent szolgálja; a másik a szegénység, a nincstelenség, a nevetségessé válás felé vezetett azért, hogy Istent szolgálja.

És bekövetkezik az a pillanat, amikor Kalazancius választ: lemondott a jó állás hajszolásáról, a karrieréről, a kényelmes és nyugodt életről, és végérvényesen a keskeny utat választotta.

1597-ben alapítja meg iskoláját, amely a világon először teljesen ingyen tanította a szegény gyerekeket. Olyan gyerekeket gyűjtött maga köré, akiknek családjá egy árva fillért sem tudott adni a taníttatásra.

Az iskola köré egy szerzetesrend, a piarista, alakul, rövidesen egész Európában népszerűek lesznek.

Kalazanci Szent Józseffel való második találkozásomban az ragadott meg, hogy egy sikeres, jómódban élő ember képes egész addigi életének hátat fordítani, vállalja a megvetettséget, a támadásokat – sokakat felbőszített, hogy valaki a legszegényebbek társadalmi emelkedésén dolgozik, ráadásul ingyen, ez nevetségessé is tette őt –,

vállalja a kiszolgáltatottságot és a szegénységet, mert ebben leli meg az Istenhez vezető utat.

Harmadik találkozás: Kalazancius – Szeged

Harmadik találkozásom Kalazanci Szent Józseffel a Kalazancius név. Piarista szerzetesektől hallottam először, hallom azóta is sokszor.

A név hangzása fogott meg először: az 'l', 'n', 'c', 's' hangok csilingelővé, kedvessé teszik a hangzást; aztán ez a név, akárhogy is nézzük, még is csak becenév, becézni meg csak azt becézik egy közösségen belül, akit szeretnek, tisztelnek.

Mi teszi szentté Kalazanci Szent Józsefet? Miért szeretik Kalazanci Szent Józsefet azok, akik ismerik?

Mert először alapított ingyenes iskolát? Ez társadalomtörténeti érdem, meg neveléstörténeti adat. Mert szerzetesrendet alapított? A rendalapító szenteket nem szokták becézni. Ismer még valaki szentet, akit becenevén emlegetnek? Mi a titok?

Kalazanci Szent Józsefet, a piarista rendet és iskoláit a maga korában rengeteg támadás érte, az állandó áskálódásnak meg lett az eredménye: Kalazancius még életében megérte, hogy rendjét megfosztották a szerzetesrend címtől, novíciust nem vehettek föl, a rendtagok szabadon átléphetek másik rendbe, a rend ügyeiben piaristák nem szólhattak bele, iskoláik felett idegenek rendelkeztek.

A pápa rendelkezését nyilvánosan olvasták fel, az akkor már agg Kalazancius a Bibliából Jób könyvéből idézett szavakkal fogadta a döntést (2): Az Úr adta, az Úr elvette, legyen áldott az Úr neve! (Jób 1,21)

Harmadik találkozásom Kalazanci Szent Józseffel a Kalazancius név; amely nekem az Istenre való teljes, kétélyek nélküli hagyatkozást jelenti.

(1) *Hogy a diákoknak ne kelljen a nyári szünetben visszatérniük augusztus 25-én, Kalazancius ünnepén iskolájukba, a piarista iskolákban november végén emlékeznek meg Kalazanci Szent József atyai pártfogásáról. Ez az ünnep a patrocínium.*

(2) *Kalazancius 1648-ban halt meg 92 éves korában, halála után két évvel megadták az engedélyt a boldoggá avatás megkezdéséhez, később a rend jogait is visszaállították. Kalazanci Szent József az Egyházban az iskolák védőszentje.*

Tóth Ákos

Bereményi Géza

Jézus újságot olvas

Új volt minden a világban, mert gyerek voltam. A fázék fényesre súrolva állt a tűzhelyen, a sámlira felépve pirosában magamat láttam tükröződni. Borulni kezdett a sámlí. Elestem. Felálltam. Körbejártam a lakásban, amit nemrég rám zártak a felnőttek, hogy elfussanak a dolguk után. És bent a szobában megint csak a saját képmembe ütköztem a padlóig ereszkedő tükörben. Hosszan összenéztem vele. Akkor kezdődött. Az arcom egyszer csak pirosra változott, a szemem nagy lett és ragyogó. Ez tetszett nekem. Majd idegen erők jelentkeztek. Öklendeznem kellett, hajlonganom, és amikor fel-fel tudtam egyenesedni, ugató köhögés tört rám, és legörnyedtem, rohanni kezdett felém a padló. Puhán estem el. Rábízta magát.

Különböző helyekről felnőttek bukkanak elő, aggódva futkároztak körülöttem. Értettem a szavakat. Azt, hogy a beteg gyerekük vagyok. Semmin sem csodálkoztam.

Mondták egymásnak, kórházba visznek, amikor elnyelt minket egy nagy épület, majd elgurítottak engem kisebb és piros kórházak között, egy fehér ágyon. Sikerült félrefordítanom a fejemet, oldalt úsztak el a képek. Jól rájuk bíztam magamat. Tovább ismerkedtem a világgal. Sötétség ereszkedett rám akadozva, neki is engedelmesskedtem. Még az történt velem, hogy feltettek valahová, ami magasan volt. Valami egyenes polcra. Sokáig lehettem ott a sötétség mélyén, mert csontsoványan ébredtem magamra.

Amikor már fehér ágynemű vett körül, vaságyban voltam, szűk szobában, a felnőttek az ajtóba illesztett üveglap mögül néztek be rám. Négyen szorongtak ott, mindegyik sírt, nem tudták, hogy értem a szavakat. Azt mondták egymásnak, már nem ismerem meg őket, és ebben igazuk volt. Azt is mondták, már biztosan meg fogok halni. Rámozdítottam a szememet a takaróra. Egyedül a kezemről tudtam, hogy az enyém. Annyira vékony lett a kezem, fel sem emelhettem a pokrócra, csak a hüvelykujamat tudtam félrehúzni valamennyire, egészen addig, hogy a tövében kifeszüljön egy bőrredő, ami átlátszó volt és lila. Ezután a másik kezem irányába fordítottam a szememet. Azt a tenyereimet feljebb tudtam húzni. Volt benne valami. Rövidesen elaludtam.

Felébredtem valamikor máskor. Volt valami a kezemben, amit előzőleg beletett valaki. Felhúztam a lábamat, a két térdem felemelkedett, egy kép került a szemem elé, ami a kezemben volt. Világos színű ember nézett a szemembe, lelógó haja körül fényes körtányér. Addig figyeltük egymást, míg haza nem vittek a kórházból, vissza abba a szobába, ahol előzőleg életben voltam. Ott is ágyban feküdtem. Egy asszony magasodott fölém, vizsgálgatott, közben fekete fejkendőt csomózott az álla alá. Azt mondta, hogy ő a nagyanyám, és sírva fakadt, mikor mindkettőnk számára kiderült, hogy elfelejtettem beszélni. Ezután gond-

jaiba vett engem az az asszony. Velem maradt nappal, mellettem aludt éjszaka. A fülembé sugdosott, hogy néztem csak a kezemben lévő képet. Azt mondta, lám, csak erősödöm, és ezt Jézusnak köszönhetem, ő az, aki viszszenéz ránk. Az asszony őhöz imádkozott, adjon erőt nekem, és ő meghallgatta őt. Mert, néztem csak, erő sugárzik Jézusból és fényesség. Egyik este közös takaró alatt egy példát is mondott erre a sötétségben az asszony. Hogy volt egyszer réges-régen egy nagybeteg nő. És gyógyulást remélve Jézustól belement a rajongók tömegébe, a közelébe furakodott, de nem merete megszólítani őt. Csak nézte, hogy a gyógyítója előtte elhalad, és hátul a köntöséről négy kék színű bojt csügg alá. És az a nagybeteg vérzéses asszony félelmében csak futólag merete megérinteni a libegő bojtok egyikét. De Jézusnak ez is elég volt. Megtorpant, és hangos szóval azt kérdezte, ki nyúlt hozzá. Ugyanis megérezte, hogy valami kiszállt belőle, mert neki még a köntöse bojtjai is erővel voltak tele. Gyógyító erővel, aminek én az életemet köszönhetem, mondta az ágyban mellettem az asszony.

Beszélni kezdtem őhöz. Mondtam, nagyanyám kenyérért van, mindjárt jön. Ekkor ő leült egy székre azzal, hogy megvárja, vette az újságot, zörögve szétrántotta, olvasni kezdte. Az erejét érezve beszélni akartam hozzá, de nem találtam szavakat. A nyakán hátul világosszöke hosszú pihék meredeztek. Időnként rám nézett az újság fölött. Azt mondta, motorral jött Jászberényből, és hamarosan vissza kell térnie oda. Szemének hatására én felültem az ágyban, aztán a padlóra léptem. Odamentem a közelébe. Összecsapta, eltette az újságot. Felállt. Lenézett rám. Én egyre csak gyogyultam, erősödtem az ő erejének közelében, még az ágy támláját is elengedte a kezem. Neki most már mennie kell. Nagyanyámnak üzeni, örül, hogy életben talált engem. Elment.

A következő az volt, hogy mezítláb álltam a padlón, amikor a kendős asszony visszaérkezett. Magasan fölém jött, felkapott, az ágyba vitt. Azóta is élek.

* * *

Bereményi Géza Jézus újságot olvas című kötete az ideai könyvhétre jelent meg a Kossuth Kiadó gondozásában. A könyvben található tizenkét elbeszélésről így vall a szerző egy interjúban: Magam válogattam ezt a tizenkettőt az 1969 óta írott novelláimból, 40 év novellaterméséből. Idővel az ember pontosan megtudja, melyik érdemes egy esszenciális válogatásba. Az idő rostján ezek maradtak fenn számomra. Lehetett volna több novella, kevesebb is, de a legnagyobb örömmel ezeket találtam meg az eddigi természetből. Egy olyan olvasót képzeltem el magamnak, aki egymás után, sorrendben olvassa el ezeket. Az ő számára egy keretet szerkesztettem, az első és az utolsó írás szorosan összefügg, és a közbe esőket is egymásra rímeltetve és összefüggésükben állítottam össze. (...) Ezek a novellák majdnem mind a saját életem részei, de arra érdemesítettem őket, hogy másokkal is megoszthatók ezek a tapasztalások.

Újdonságaink

Szép – KÉP

☛ **MÁRIA MAGDOLNA – olasz-francia-amerikai filmdráma (2005)** – Abel Ferrara kinyilatkoztató filmjében a független író-rendező Tony Childress filmet forgat Ez az én vérem címmel, melyben magára osztja Jézus Krisztus szerepét, Mária Magdolnát pedig a tehetséges Marie Palesi alakítja. Minden a legnagyobb rendben folyik egészen a forgatás végéig, amikor is Marie képtelen betörődni, hogy a történet befejeződjön. Ahelyett, hogy Tonyval visszatérne New Yorkba, Jeruzsálem felé veszi útját, hogy folytathassa szerepében megkezdett spirituális útját. Egy évvel később Manhattanben Ted Younger televíziós sztár-újságíró egy héten keresztül Jézus korát és életét veszi górcső alá főműsoridőben. Közben a műsor hihetetlen nézettséget ér el, ő és felesége személyes krízist élnek át, mely lelkileg felkészületlenül éri őket. - F.sz. Matthew Modine, Juliette Binoche, Forest Whitaker, Heather Graham

☛ **KINEK A PAPNÉ – amerikai romantikus vígjáték (1996)** – Henry Biggs atyának van miért imádkoznia. A templom, amelyben a nyáját terelgeti az erkölcsös élet felé, meglehetősen romos állapotban van: bármikor felrobbanhat a bojler, és szó szerint csak a Szentlélek tartja össze a repedésekkel behálózott romos falakat. Az egyházközösséggel sincs minden rendben. A környékbeli bandák rendszeresen zaklatják a híveket, próbálják bomlasztani hitüket. Ráadásul gyönyörű feleségével, a templom kórusvezetőjével sem értik meg egymást az utóbbi időben. Imái végül meghallgatásra találnak, csak hogy a segítség, amelyért könyörgött, fenekestül felfordítja az életét. F.sz. Denzel Washington, Whitney Houston

☛ **GYERMEKSZÍV – amerikai filmdráma (1994)** – Két Los Angeles-i család megrázó, igaz történetét mutatja be ez a film. Vajon megmenethető egy gyermek élete egy másik halála árán? Vajon sikerül-e a világon az első újszülött-szívátültetés?

Zenés...

☛ **MAKÁM-KONCERT, IBS Színpad, 2008. április 12.** – A Makám zenekar a magyarországi világgene egyik klasszikus formációja. Több mint húsz éve kezdte el meghatározó zenei tevékenységét. A Krulik Zoltán alapította együttes az „új tradíció”, a modernizált és egyéb hatásokkal ötvözött magyar népzenei hagyomány fontos képviselője. Már jóval a „világgene” kifejezés elterje-

dése előtt ilyesfajta stílust alakított ki, a tradicionális európai hangszerek hangzását ötvözte keleti és afrikai hatásokkal. Ez a film az IBS Színpadon, 2008. április 12-én adott koncertjük rögzített változata.

☛ **TRANSYLMÁNIA-KONCERT – MOM Művelődési Központ 2009.** – A Transylmánia zenekar 2002 június 27-én alakult Erdélyországban, a Székelyföldön található Barót nevű kisvároskában. Alapítója Cseresznyés Szilamér basszusgitáros. Stílusukban a rockzene elemei keverednek magyar népzennel. Népdalfeldolgozásaikkal szeretnének hozzájárulni népzenei hagyományunk átmentéséhez, megismertetéséhez és népszerűsítéséhez. A megzenésített versek a magyar nemzeti öntudat megerősítését hivatottak szolgálni.

Kís technika...

☛ **ÍZLÉSEK ÉS FOTONOK – magyar** – A különös című ismeretterjesztő sorozat a fényképezés és a filmkészítés technikai rejtelemibe vezeti be a nézőket egyszerre szakszerűen és közérthetően.

Szülőknék, leendő szülőknék...

☛ **AZ EMBERGYEREK – The Baby Human – amerikai dokumentumfilm** – Csecsemőkorunkban nem vagyunk annyira gyámoltalanok, mint sokan gondolnánk. Az egyévesnél fiatalabb gyermekek hatalmas tanulási és kommunikációs potenciálját a tudomány csak mostanában kezdi felfedezni. A BBC díjnyertes dokumentumfilm sorozata, Az embergyerek (The Baby Human) frissítően új látásmóddal tekint a csecsemők fejlődésére, miközben szórakoztató narrációval ad képet a tudomány mai állásáról, jobban mondva haladásáról.

Szép – HANG

Zene

Acapella gyöngyszemek:

☛ **MAN SOUND** – orosz csoda: 2 no 4 férfi és egy nagy zenei utazás: VOYAGE (COMP Music/EMI, 2008),

☛ Egy 2 CD-s válogatás a **KING'S SINGERS** legjobbjaiból: DE JANEQUIN AUX BEATLES (1999)

☛ És nem utolsó sorban Koczor tanár úrék csapata, a **GIVE ME FIVE** néhány kiváló felvétele

☛ Újabb felvételek az „igazi” **ACAPPELLA** együttestől: Radiance (2006), Heaven and Earth (2004), Hymns For All The Ages (2001), Beyond A Doubt (1995), Hymns For All The World (1994), Acappella Platinum (1994), Gold (1994)

Próza

☛ **MAGZATBULI**

Ficsku Pál rádiójátéka

Huncutka: Soltész Erzsébet, Kópe: Tóth József. A hangfelvételt Tánczos Tamás és Maksay Helga készítette. Zenéjét összeállította: Kakó Gyula. Dramaturg: Marschall Éva
Rendező: Soltész Tibor (2007)

☛ **MESTERSÉGES MENNYORSZÁGOK**

Charles Baudelaire írásaiból – Hárs Ernő fordításának felhasználásával – valamint a Pink Floyd együttes zenéjéből összeállította: Kovács József Km. Reviczky Gábor, valamint Balkay Géza, Szebeni Gál Vera és Tornyák Zoltán. Dramaturg-rendező: Kóváry Katalin

☛ **AZ ÖREG HALÁSZ ÉS A TENGER**

– Hangjáték – Ernest Hemingway kisregényéből Ottlik Géza fordítása alapján. Szereplők: Maklár Zoltán, Bodrogi Gyula, Deák Lőrinc, Sárosi Mihály, Zámori Mihály, Zolnay Zsuzsa, Básti Lajos, Berki Géza. Szerkesztő: Zoltán Péter.

☛ **Rádiószínház MR1 2009.10.18.**

AZ ÉTKEZÉS ÁRTALMASSÁGÁRÓL. – OBEZOLÓGIAI GYAKORLAT

Írta: Parti Nagy Lajos. Előadja: Csujá Imre. Rendezte: Magos György

☛ **KABARÉMATINÉ 52**

A téma: iskola és nevelés – sok jó humorral fűszerezve

☛ **TÉR-IDŐ – „Te szülj nekem rendet” – gondolatok a szabadságról**

Szerkesztő-műsorvezető: Várkonyi Benedek

1. rész: *Miért kell az embernek szabadság – a lélektan és a bölcsélet szemszögéből. Szabadság a történelemben: forradalmak, harcok: 1789, 1848, 1956. A szabadelvűség hitvallása.*

2. rész: *A hétköznapokról: a szólás- és sajtószabadság problémái és a lelkiismeret. A börtönbüntetés elvei és gyakorlata. Kényszerzubbony és a bolondok háza.*

3. rész: *A külső és belső lehetőségekről: abszolút és relatív szabadság hétköznapjainkban. Szabadok-e az állatok? Állati szabadságjogok?*

4. rész: *Az örök páros: a szabadság és a művészet költészetben és zenében. Szabadság és jövő. Egy másik világ: az internet szabadsága.*

Szép – KÖNYV

☛ **TÓTH KRISZTINA: HAZAVISZLEK, JÓ? Tárcanovellák, publicisztikák. Magvető, 2009**

Khalil Gibran

A bölcs tanító nem arra ösztönöz, hogy a bölcsességének házába lépj, hanem elvezet saját tudásod, birodalmának kapujához.

A lírikusként indult és azóta is kiváló Tóth Krisztina nemrég novellákkal jelentkezett (kiválóakkal), most pedig a rövid újságcikkek, hétköznapi szöszszenetek, esszécskék világába hív minket, újfent nagyon érdekesen. Szürke, őrült kis világunk minden vacak, akár szív-szorító sztorija, mondja T. K.: csoda, melyből élhetünk.

☞ NEMESHEGYI PÉTER: VISSZA A GYÖKEREKHEZ. Teológiai tanulmányok. Szent István Társulat, 2002

A nagy öreg jezsuita generációba tartozó Nemeshegyi atya elnyúlhatetlen: nyolcvan fölött is jön-megy, ír-előad, tanít-lelkigyakorlatoztat. Személyében egy emberileg vidám és hiteles, a világ legmagasabb teológusi köreiből is méltán elismert, és ráadásul nagyon világos, érthető nagyemberünk van. Csováljuk, olvassuk, hallgassuk!

☞ GRÜLL TIBOR: A KÖVEK KIÁLTANAK. Ötven történeti dokumentum az Újszövetség tanulmányozásához. Szent Pál Akadémia, 2009

A Hit Gyülekezetéhez tartozó ókortudós és teológus szerző nagyon gazdag és szemnyitogató könyvet tett le elénk: régészeti, szövegfilológiai, numizmatikai részeredmények alapján izgalmasan mutatja be Jézus és Szent Pál korát, környezetét, valamint bizonyítja ez által az Újszövetség könyveinek történetileg is meglepően hiteles és pontos voltát.

☞ TRINGER LÁSZLÓ: A PSZICHIÁTRIA TANKÖNYVE. Semmelweis Kiadó, 2001

A keresztény alapokon álló, szakmailag is kikezdetetlen pszichológia nagy öregje, tekintélye Tringer László. Könyve összefoglaló, nagy mű, egyetemi összegző. Érdekes már csak lapozgatni is benne, egyes fejezeteiben elmélyedni, hogy ne gondoljunk se túl sokat, se túl keveset a pszichológia sokat kritizált tudományáról.

☞ AKADÁLYPÁLYÁN. Sajátos nevelési igényű tanulók a középfokú iskolákban. Sulinova, 2007

Prevenció, integráció, szegregáció, családsegítés, pályaorientáció, magántanulói státusz, SNI, rehabilitáció. Nem folytatom a külföldi szakkifejezéseket: neki kell állni ennek a könyvnek (is), és megérteni a nehezen érthetőt (diákban is), hogy tovább tudjunk (vele) lépni. Mert nagy a kavár, a zűr, az elvárás és a feszültség.

Szarkáné Gyerjék Judit
Szegheő József SP
Németh Attila SP

Karzat és katedra

Kuzma Levente Svédországban született, középiskolai tanulmányait a nagyhírű Faszori Evangélikus Gimnáziumban végezte, majd 2001-ben a Szegedi Tudományegyetemen szerzett ének-zene és karvezetés szakos oklevelet. Az orgonaművész-tanári diplomát 2007-ben vette át. Az ideitől a szegedi piaristák zenei mindenese.

– *Tanár úr, az előző tanévben csak péntekenként láttuk az iskolában. Egy-két óra után eltűnt. Szeptember óta azonban főállású oktató az iskolában. Hogy érzi magát nálunk?*

– Tavaly valóban csak egy napot tanítottam itt, ennek ellenére nagyon megszerettem az iskolát. Örömmel vállaltam a felkérést, hogy az ideitől kezdve már az összes osztályt én oktassam énekből. Az itteni munka mellett még a békéscsabai zeneművészeti szakközépiskolában tanítok orgonát, illetve a szegedi egyetem zeneművészeti karán vagyok korrepetitor.

– *Az életrajzában az szerepel, hogy Göteborgban született. Hogy is van ez?*

– Göteborgba csak „születni” járok ki, a szüleim magyarok. Édesapám szintén orgonista, akkoriban gyakran járt ki helyettesíteni akár több hónapra is. Amikor születtem, éppen kint voltak Svédországban. Egyébként a zenei pálya így már nagyon korán adott volt számomra.

– *Svédországtól Szerbiáig végigkoncertezte fél Európát. Az előadó-művészet vagy a tanítás áll önhöz közelebb?*

– Egy orgonaművésztől elválaszthatatlan a koncertezés, azonban a kizárólagos koncertezés nagyon egyoldalúvá teszi az embert, ráadásul fizikailag is na-

gyon megterhelő. A tanítás már tíz éve hozzátartozik az életemhez, ahogyan a miséken való orgonálás, a kántori munka is.

– *Idén ősszel első díjat nyert Temesváron egy nemzetközi orgonaversenyen. Hogyan zajlik egy ilyen orgonaverseny?*

– Egy orgonaverseny a legtöbb esetben 3-4 napig tart, és elődöntőből, döntőből és gálhangversenyből áll. Ez a gyakorlatban úgy működik, hogy előre meghatározzák, milyen műveket kérnek, majd az elődöntő után megfelelnek a versenyzőket. A döntőbe általában 6-8 orgonista jut be. A zsűri ezek közül választja ki az első, második és harmadik helyezetteket. A pénzjutalmakon kívül koncertmeghívások is járnak a díjakkal, így jutottam el én is a temesvári verseny kapcsán Kolozsvárra, Csíkszeredára és Bukarestbe is koncertezni.

– *Egy ilyen nagyon „komoly zenész” hogyan viszonyul a könnyűzenéhez? Van kedvence?*

– Az orgonán való játék rengeteg időt és energiát követel, napi 2-3 óra gyakorlás szükséges a szintentartáshoz, ha koncertre vagy versenyre készülök, ez az 5-6 órát is eléri. A tanítás és a gyakorlás mellett nem sok idő jut a könnyebb műfajra, de ha ilyen stílusú zenét hallgatok, akkor inkább a rock és a blues zenék jöhetnek számításba.

SZEPRESS

Kuzma tanár úr

English Corner

All Saints' Day is a solemnity celebrated on 1 November in honour of all the saints, known and unknown. Here is one of the most famous songs in connection with this topic.

We are travelling in the footsteps
Of those who've gone before,
And we'll all be reunited,
On a new and sunlit shore,
Oh, when the saints go marching in
Oh, when the saints go marching in

Lord, how I want to be in that number
When the saints go marching in
And when the sun refuse to shine
And when the sun refuse to shine

Lord, how I want to be in that number
When the sun refuse to shine
And when the moon turns red with blood
And when the moon turns red with blood

Lord, how I want to be in that number
When the moon turns red with blood

Oh, when the trumpet sounds its call
Oh, when the trumpet sounds its call

Lord, how I want to be in that number
When the trumpet sounds its call
Some say this world of trouble,
Is the only one we need,

But I'm waiting for that morning,
When the new world is revealed.
Oh When the new world is revealed
Oh When the new world is revealed

Lord, how I want to be in that number
When the new world is revealed
Oh, when the saints go marching in
Oh, when the saints go marching in
Lord, how I want to be in that number
When the saints go marching in

Send me your translations to my e-mail
address: mnagy@szepi.hu

*Best wishes,
Nagy Mariann*

Sherlock Holmes is...

Még a középkorban történt, hogy egy kapzsi öregember találkozott egy csintalan kisördöggel.

- Megcsókolnád-e a patámat, apó?
 - kérdezte az ördögöcske.
 - Csókolná ám a vasorrú bába, az is csak boszorkányszombaton – mordult rá az öreg.
 - Pedig akárhányszor megcsókolnád, annyiszor kétszereződne meg dukátjaid száma a zsebedben – kacintott rá az ördögfióka. – Igaz, hogy amiért ilyen nagy szerencsében részesítelek, nekem is fizetned kéne huszonnégy dukátot csókonként, de még így sem tűnik rossz üzletnek az ajánlatom. Ha mégsem állsz rá az alkura, lelked rajta, én nem kényszerítelek – s tettette magát, mint aki menni akarna. Az öregember azonban vállon ragadta.
 - Igazat beszélsz? – csillant fel benne a kapzsiság.
 - Próbáld ki magad! – mondta a kisördög, patáját nyújtva.
- Az öregember most már habozás nél-

kül megcsókolta, s valóban megtörtént a csoda. Egyszeriben kétszer annyi dukát lett a zsebében, mint amennyi azelőtt volt. Gyorsan leszámolt belőle huszonnégyet a kisördögnek, aztán újabb patacsókkal próbálkozott, és mivel pénze ismét megkét-szereződött, megint huszonnégy dukátot adott. Majd a maradékot a zsebébe süllyesztve elhelyezte a harmadik csókot is a sátáni patán. De amikor ez után a forduló után is lerőtta huszonnégy dukát adósságát, szomorúan kellett tapasztalnia, hogy – bárha zsebének tartalmát az utolsó pata-puzsi is megkét-szerezte – egyetlen huncut dukátja sem maradt.

Kérdés: Hány dukátja lehetett az öregembernek, mielőtt a kisördöggel találkozott?

Válaszaitokat küldjétek e-mail címemre: mnagy@szepi.hu

*Jó fejtörést!
Nagy Mariann*

Deutsche Rubrik

Austausch in Brühl – Acht Schüler aus dem Piaristengymnasium von Szeged haben um 5:30 morgens am 22. September mit Herrn Vass ihre Reise nach Deutschland gestartet. So ungefähr zu Mittag sind wir am Kölner Flughafen angekommen, danach sind wir in die Schule gegangen, und haben uns die Stadt angeschaut. Am nächsten Tag, am Mittwoch sind wir nach Köln gefahren, und haben uns den Kölner Dom und noch viele interessante Sachen angeschaut. Am Donnerstag sind wir ins Fantasienland gefahren, und wir hatten jede Menge Spaß! Am Freitag sind wir nach Bonn gefahren und haben uns Beethovens Geburtshaus angeschaut, und danach haben wir am Rhein einen Spaziergang gemacht. Am Samstag hatten wir frei, und wir sind am Abend Bowlen gegangen. Am nächsten Tag mussten wir leider nach Hause, aber wir wären noch ein bisschen geblieben, weil es uns sehr gefallen hat. So um 10 sind wir am Ferihegy 1 angekommen, und zu Mitternacht sind wir in Szeged angekommen. Es hat mir sehr gefallen, hoffentlich darf ich auch nächstes Jahr hin!

Lévai Benedek 10.a

Megkésett beszámoló – aranyról

A Rókus-kupa kis-pályás labdarúgó tornára idén szeptember 19-én került sor, egy izasztóan meleg őszi napon. Iskolánkból a hetedik és nyolcadik évfolyamosok képviselték a zöld mezű piaristákat. Zsova tanár úr a következő tanulókat szervezte be a csapatba:

7.a: Tombácz Zsolt, Keszei Viktor, Menkó Gábor, Menkó Tamás

7.b: Péity Dániel, Paplogó Balázs, Veres Zoltán

8.a: Szalay Donát

8.b: Bárány András, Szunyi Máté, Forgács Dávid, Máté Dániel

Veretlenül

Együttesünk sokoldalúan játszott: volt, amikor kézilabdás védekezés vagy a kosárlabdás sarkazás villant meg a pályán. A nyerési vágy mindenkit hajtott, és bár most játszottunk együtt először, mégis összehoztuk csapatként küzdöttünk. Mérkőzést mérkőzés után nyertünk és ez nagy lendületet adott nekünk. Boczor tanár úr a pálya széléről biztatott bennünket és tanácsaival sikerült elérni a veretlenséget úgy, hogy még döntetlent sem játszottunk.

Pörgésünket fokozta a közös ebéd, hálás köszönetünk jeléül el is hoztuk a kupát.

Bízunk abban, hogy a „piáros 5+1-ek” a jövőben is a dobogó legfelső fokára állhatnak fel.

A tornán nyolc csapat vett részt, még a romániai Zimándújfaluról is érkeztek. A 6-6 fős csapatok körmérkőzésben mérték össze tudásukat.

Szalay Donát 8.a

Nem szégyen a futás, de hasznos

A Mezeifutó Házi Bajnokság pontszerzői (2009. november 10., kedd, Vér-tó)

2.	Király Kristóf	92	11.b	9
3.	Stefán Márk	93	10.a	8
4.	Kiss Márton	92	11.b	7
5.	Markóth Imre	93	11.b	6
6.	Simon Bálint	91	12.a	5
7.	Szászi Bátor	93	10.a	4
8.	Szabó Gergely	93	11.b	3
9.	Csenki Zalán	93	11.b	2
10.	Széles Benjámin	93	11.b	1

7-9. osztályosok, 2,5 km (27 induló)

Hely	Név	szül.év	oszt.	egyéni pont
1.	Stefán Máté	95	9.a	10
2.	Kávássy Dániel	94	8.b	9
3.	Olgay György	94	9.a	8
4.	Borovszky Bence	94	9.a	7
5.	Rábai Szabolcs	96	7.b	6
6.	Csenki Máté	95	8.a	5
7.	Kőröshegyi István	96	7.a	4
8.	Fazekas Zoltán	94	9.a	3
9.	Vass Gábor	95	8.b	2
10.	Müller Miklós	96	7.a	1

Csapat (a legjobb 4 eredménye alapján):

	h.szám	oszt.	cs. pont
1.	Stefán, Olgay, Borovszky, Fazekas	16	9.a
2.	Kőröshegyi, Müller, Horváth, Ködmön	48	7.a
3.	Csenki, Oltványi, Kirsch, Szabellédi	56	8.a

10-12. o., 3,4 km (22 induló)

Hely	Név	szül.év	oszt.	egyéni pont
1.	Barzó Pál Balázs	92	10.a	10

Csapat (a legjobb 4 eredménye alapján):

	h.szám	oszt.	cs. pont
1.	Király, Kiss, Markóth, Szabó	19	11.b
2.	Barzó, Stefán, Szászi, Abt	23	10.a
3.	Szabellédi, Szankovánszki, Sipka, Finta	57	12.b

Az Atlétikai Házi Bajnokság osztályok közötti pontversenyének állása a mezei futás után

Hely	osztály	pont
1-2.	9.a	44
1-2.	11.b	44
3.	10.a	34
4.	7.a	17
5.	8.a	13
6.	8.b	11
7.	12.b	8
8.	7.b	6
9.	12.a	5
10.	11.a	0

Győri Ferenc

Einstein

Soha ne úgy gondold tanulmányaidra, mint kötelességre, hanem mint irigylésre méltó lehetőségre, megismerni a szépség felszabadító erejét a szellem birodalmában saját kedvedre és a közösség hasznára, amelyhez későbbi munkád tartozik.

Köpések aranyból

– Hannibál szeretett elefántokat használni Róma megtámadásához...

– Remus meghalt, amikor át akart mászni Róma falán...

– Róma legszegényebb rétege, a plebejusokból alakultak ki:
– Az antiszemitisták...

– Volt a néppárt és az optimaták, és ők rosszban voltak...

– Egy farkas nevelte föl Romuluszt és Rémuszt, akiket az anyuk a gyermekmészárlás során engedett le a folyón...

– Romuluszt és Remust leüszttették egy folyón. Végül valahol kikötött a hajó...

– Tiberius Gracchus azt a szabályt akarta érvénybe hozni, hogy a gazdagabb csoportok földjeit maximalizálja...

– Tiberius Gracchus tanult férfi volt és felfedezte, hogy válságban van a köztársaság...

– Iulius Caesar egy ősgyökeres család sarja...

– Sulla arca erőszakos, ez jelzi is férfiaságát valamint az arcán lévő vörös foltokról is fölismerhető...

– Sorold föl a számnevek fajtáit, írd rá példát is!
– Törzsszámnev (pl. fél negyed)...

– Ábel juhászpásztor lett...

– Mózes könyvei: Teremtés könyve, Kivonás könyve, Jézus könyve...

– Eredeti helyesírással:
Izsáknak felesége Rebeka. Születik két fiuk. A legidősebb fiú elagya az első szülöttségi jogát egytál babfőzelékért...

– Sára meddő volt, de Isten adott neki egy lehetőséget, Izsákot...

Végül egy horrorisztikus gondolat egy tiszta lelkű egyén fogalmazásából:

– Tanulósobán szoktam tanulni, de otthon is tanulok a magántanárommal. Ha velem is végeztem, akkor letusolok...

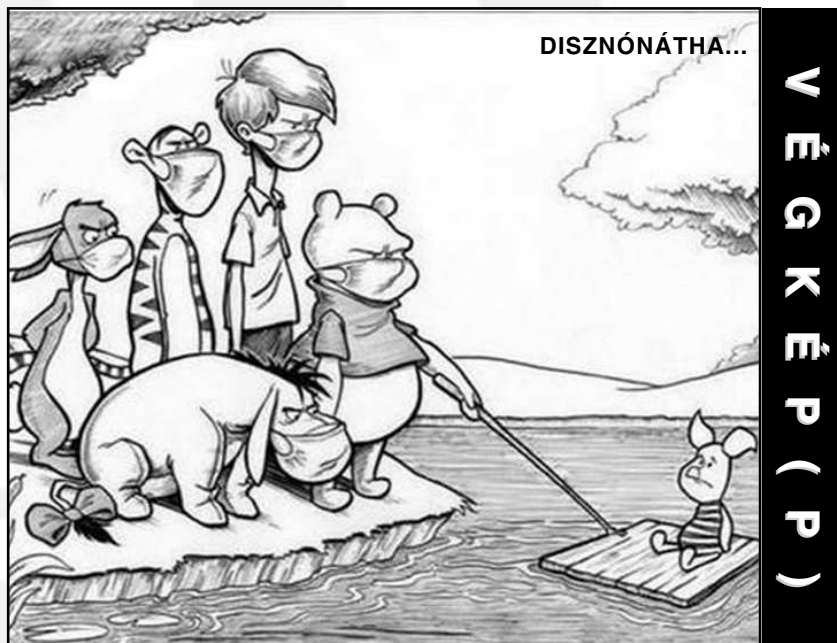
Papp Attila gyűjtése

Lóerő	Kevert rém!	Megfejtés (2)	Has ad	Vés
Megfejtés (1)	Ibsen műve	Görög betű		
Tisza egy bal oldali mellékfolyója	Eltulajdonít		Nyers németül	
	Megfejtés (2)	Ékelete Istvá regénye (... berek)		Pacific Time
Katonai eszköz		Nagyob-bító	Némán kopog!	
Kopialás			Paripa	
	Ráduszt	Gubbaszt	Féltüket!	
Nagy erejű szél		Termékek	Képtartó	Azon a módon
Dúvad				
	Angyal-ráng		Tör	
	Kiljoule		Kiáltás	
Csatár		Urán	Sebhely	

A rejtvenyrt Márton Imre készítette

Ebben a hónapban rejtvenyünk megfejtése a Patrocíniumhoz kapcsolódik. A megoldásokat 2009. december 5-ig kérjük bedobni a gimnázium portájánál elhelyezett szerkesztőségi postaládánkba, vagy elküldeni elektronikus levélcímlünkre: piarfutar@szepi.hu.

Előző havi megfejtésünk: „Akiket Isten lelke vezérel, azok Isten fiai.” Pólot nyert Imre János sándorfalvi olvasónk.

IMPRESSZUM – PIÁR FUTÁR – KIADJA a Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Számlaszám: 10402805-28012423-00000000
SZERKESZTŐSÉG 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14. T: 62/549-090, E-mail: piarfutar@szepi.hu
 Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. – **FELELŐS KIADÓ** Pető Gábor SP – **SZERKESZTŐ** Mészáros Ferenc – **KORREKTÚRA** Németh Attila SP – **NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS** Férc-Szemes Áron – **NYOMÁS** Juhász Nyomda – **MEGJELENIK** havonta, 450 példányban. Kizárólag belső terjesztésre.

Hanna, 7 éves

PIÁR FUTÁR

Ha a tanárok is eljárának dolgozni,
a gyerekeknek nem lenne hova menniük.